

Kruunuvouti PLANTINGin lausunto saksalaisen trawlerkalastuksen aloittamisesta Petsamossa.

Esitetty ulkoasiainvaliokunnassa 27.IV.37.

Vastustavia syitä:

- 1) Petsamon paikallisten olosuhteitten avulla mahdollinen suurkalastus järjestetään ulkolaisella pääomalla ja siis ulkolaisen yhtiön hyödyksi.
- 2) Saksalaisista voi johtua poliittisia seurauksia Venäjän taholta.
- 3) Norja ei mielellään näkisi trawleriasemaa Petsamossa.
- 4) Kalastajat, ainakin suuri enemmistö, pelkäävät, että Petsamon tullessa trawlerikalastuksen tukikohdaksi tulisi trawlaus myös Petsamon lähivesillä aluevesirajan ulkopuolella niin intensiiviseksi, että siitä voisi johtua kalankannan tuhoisa väheneminen.
- 5) Osuuskauppa ja muut kauppiaat pelkäävät, että jos Saksaan matkaavat kalankuljetuslaivat tuovat paluulastina halvalla rahdilla kauppatavaraa voidaan rahtipolitiikalla aikaansaada heille ikävyyksiä ja yllätyksiä. Olisi saatava varmuus siitä, ettei yhtiö itse harjoita kauppaa kilpailumielessä tai ryhdy jotain yritystä tukemaan siinä mielessä, että toiset liikkeet sortuisivat.
- 6) Itsenäisistä pikkukalastajista tulisi yhtiöstä kokonaan riippuvia työläisiä, jotka, jos yhtiön asema jostain syystä järkyttyisi, olisivat puilla paljailla kun omat kalastusvälineet tarpeettomina tietenkin olisi jo ehditty hävittää.

- 7) Huomattava määrä ulkolaisia saisi työpaikkoja, ainakin enemmän kuin jos kysymyksessä olisi kotimainen yhtiö.
- 8) Jos taloudellisissa oloissa Saksassa tapahtuisi mul-
listuksia johtuisi siitä heti vastaavat vaikutukset
koko Petsamon kalastukseen.
- 9) Saksalainen liikemoraali ja siitä johtuen niukat pal-
kat työväestölle sekä mahdollisimman suuren edun hank-
kiminen itselle mahdollisimman vähin uhrauksin.

Puoltavia syitä:

- 1) Todennäköisesti suuren liikkeen ansiosta tapahtuisi huomattava taloudellisen elämän vilkastuminen.
- 2) Petsamon varsinainen kalastajien itsensä harjoittama rannikkokalastus on mahdollisuuksiensa puolesta verrat-
tain rajoitettu ja tuskin voi nousta suuremmaksi kuin
mikä oman maan kuivakalan tarve on eli noin 2 milj.
kiloon tuoretta kalaa. Tähän määrään ei Petsamossa ole
vielä päästy, mikä johtuu siitä, että Petsamon rannikot
eivät ole erittäin kalarikkaita. Paras rannikkopyynti-
paikka on Venäjän puolella Vaitolahdesta itään ja
saatiin tämä oikeus rauhansopimuksessa. Ehdot voidaan
aina 10 vuodeksi sopia. Jos jostain syystä venäläiset
asettaisivat niin hankalia ehtoja, että kalastus sano-
tulla alueella kävisi käytännössä mahdottomaksi ei Pet-
samon muullakaan rannikkokalastuksella senjälkeen olisi
paljoakaan merkitystä.

- 3) Edellisestä johtuen on suurkalastus avomerellä ainoa tapa, jolla Petsamon mahdollisuuksia kalastuksessa voitaisiin täysin ja laajassa mitassa hyväksi käyttää.
- 4) Joka tapauksessa trawlataan 3 meripeninkulman päässä rannikosta eikä sitä voida estää, joten trawlarikalastuksen vahingollinen vaikutus on jo olemassa.
- 5) Nykyistä Liinahamarin y.m. liikettä ei olisi sallittava keskeyttää. Jos ilman saksalaisia ei tulla toimeen eikä tätä yhteistyötä hyväksytä on kait yhtiötä muuten tuettava, koska sillä nykyisin on töissä jo huomattavasti paikkakunnan työväestöä, joka jos toiminta lopetetaan, jäisi työttömäksi.

Ehtoja, joita aikaisemmin on ajateltu:

- 1) Ei trawlata Varangin vuonossa sen viivan sisäpuolella, joka vedetään 30 km. pohjoiseen Vaitolahden edustalla olevasta matalikosta Vuoreijaan.
- 2) Paikkakuntalaisilta ostetaan kalaa läpi vupden Norjan hintaan ja tätä varten pitäisi ostopaikkoja olla Nurmensätissä, Marttivuonossa, Puumangissa ja Vaitolahdessa.
- 3) Töissä käytetään mahdollisimman suuressa määrässä paikkakuntalaisia.
- 4) Rahtimaksut kaikille samat.
- 5) Kalanmyyntiosuuskunnan toimintaa ei vaikeuteta, minkä vuoksi kotimaiset kuivakalamarkkinat on jätettävä sen käytettäväksi, mikäli osuuskunta pystyy kysynnän tyydyttämään.
- 6) Rantakalastusoikeuksia ei loukata (lohenkalastus)
- 7) Sillinkalastuksessa ja stängauksessa noudatetaan maa-

taloushallituksen määräämää järjestystä.

8) Maksetaan työväestölle kunnolliset palkat.

Petsamossa elää rannikkokalastuksesta n. 1000 henkeä, joista Kalastajasaarennolla 500 henkeä.

Saksalaisten laivojen tuodessa Saksasta tavaroita suoraan Petsamoon, alentaisi rahtimaksuja, kun ei enää tarvitse käyttää Norjan transitoa.

FENNIA